

REFERAT Vækst- og Udviklingsudvalget (2022-2025) d. 07-03-2023

Mødedato   Tirsdag d. 07. marts 2023 kl. 13:00

Mødested   Nørre Vilstrup, 3. sal

Mødedeltagere   Børge Koch, Martin K. Christiansen, Jens Friis Felber, Allan
Emiliussen, Henrik Rønnow (Fravær), Alex Bødiker, Cecilie Haaland

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Befolkningsudvikling i 2022 - Status på 2030-ambition.....	4
Budgetprocessen for 2024-2027.....	6
Regnskab 2022 og overførsler til 2023 - Vækst- og Udviklingsudvalget.....	8
Tilbud om gratis tilflytter-kort.....	10
Udvikling Vojens Lufthavn.....	13
Status på F35-støjkompensationsordningen.....	16
Politisk koordinering mellem udvalg.....	17
Gensidig orientering.....	18
Underskriftsside.....	19

Punkt 16: Godkendelse af dagsorden

23/1187

Beslutning i Vækst- og Udviklingsudvalget den 07-03-2023

Godkendt

Fraværende:

Henrik Rønnow

Fraværende Henrik Rønnow

Punkt 17: Befolkningsudvikling i 2022 - Status på 2030-ambition

21/974

Sagsresume

Orientering om befolkningsudviklingen i Haderslev Kommune i 2022.

Der gøres løbende status på 2030-ambitionerne, herunder befolkningsudviklingen, og der kan nu laves en opgørelse af udviklingen i hele 2022.

Haderslev Kommune har haft en positiv befolkningsudvikling på +99 fra 1. januar 2022 til 1. januar 2023.

I forhold til 2030-ambitionen om 500 flere borgere har kommunen siden 1. januar 2021 haft en befolkningsfremgang på 103. Det skal ses i lyset af en stor tilgang af ukrainske statsborgere, der er flygtet på grund af den russiske invasion.

Der har også været stor tilflytning fra Tyskland i 2022. Haderslev Kommune har derudover nettofraflytning og negativ fødselsbalance.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at:

- Udvalget tager status på befolkningsudviklingen i 2022 til efterretning

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen vedtog i 2021 vækst-ambitionerne om 250 flere i uddannelse, 500 flere borgere og 1.000 flere arbejdspladser i 2030. På bosætning er der også et delmål om 100 flere borgere i 2025.

2030-ambitionerne følges tæt gennem udvalgte indikatorer, der giver et billede af de faktorer, der direkte og indirekte påvirker udviklingen. Se bilag 1.

Indikatorerne viser, at

- I 2022 er befolkningstallet steget med 99 og der bor samlet set 55.456 indbyggere i Haderslev Kommune pr. 1. januar 2023
- Siden 1. januar 2021 er befolkningstallet steget med i alt 103
- Fremgangen i befolkningstallet skyldes primært den store tilgang af ukrainske flygtninge. Pr. 1. januar 2023 var der 367 personer fra Ukraine med ophold efter særloven
- Der er negativ flyttebalance med flere fraflyttere end tilflyttere
- Der er negativ fødselsbalance

- Der er forholdsvis stor tilflytning fra Tyskland (200 indrejste og 42 udrejste)
- Den gennemsnitlige salgstid for boliger i Haderslev Kommune er 169 dage. I nabokommunerne er gennemsnittet på 142 dage.

Procedure

Vækst- og Udviklingsudvalget den 7. marts 2023

Beslutning i Vækst- og Udviklingsudvalget den 07-03-2023

Taget til efterretning, idet Udvalget ønsker oplæg til analyse af eventuelle barrierer for tysk tilflytning.

Fraværende:

Henrik Rønnow

Bilag

Indikatorer - Opdateret februar 2023

Bilag 2_Befolkningsudviklingen 2019-2023

Fraværende Henrik Rønnow

Punkt 18: Budgetprocessen for 2024-2027

23/544

Sagsresume

Beslutning om budgetprocessen for 2024-2027. Økonomiudvalget har den 21. februar godkendt budgetstrategien for 2024-2027 og rammeudmelding for fagudvalgene.

Budgetstrategien har til formål at sikre en grundig, inddragende og gennemsigtig budgetproces i forbindelse med budgetlægningen for budget 2024-2027.

Udvalgene skal i marts måned drøfte udvalgets budgetarbejde i foråret. Det er tanken at udvalgene tilrettelægger en budgetproces, som understøtter udvalgenes individuelle behov. Processen skal resultere i, at udvalget afleverer deres bidrag til det tekniske- og det supplerende budget inden sommerferien i lighed med sidste år, og at udvalgsformanden gennemgår udvalgets budgetbidrag på budgetseminaret den 21. juni.

Økonomichef Morten Outtrup vil gennemgå budgetstrategien på mødet.

Beslutningskompetencen ligger hos Vækst- og Udviklingsudvalget.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at:

- oplæg til budgetprocessen for udvalget drøftes og godkendes

Sagsfremstilling

For at sikre en grundig, inddragende og gennemsigtig budgetproces i forbindelse med budgetlægningen for budget 2024-2027 har økonomiudvalget udarbejdet en budgetstrategi. Udgangspunktet er at sikre udmøntning af kommunalbestyrelsens vedtagne økonomiske politik og indfrielse af 2030-ambitionerne for Vækst og Velfærd. Budgetstrategien sætter retningen og fastlægger rammerne for budgetlægningen 2024-2027. Målet er at skabe et fundament til velfærd for borgerne og vækst i kommunen.

Budgetstrategien tager udgangspunkt i en forventning om, at Haderslev Kommune selv skal tilvejebringe et økonomisk råderum, der gør det muligt at investere i vækst og udvikle velfærden i budgetforhandlingerne.

Budgetprocessen opdeles i en forberedelsesfase og i en forhandlingsfase. I lighed med sidste års budgetproces præsenteres en model, hvor det økonomiske råderum skabes i forårets forberedelsesfase. På baggrund af budgetforliget 2023 er et omstillingsbidrag på 0,5 % af serviceudgifterne (13,666 mio. kr.) indarbejdet i udvalgenes tekniske budget for budget 2024-2027.

Vækst- og Udviklingsudvalget skal i løbet af foråret sikre, at det kommende års forventede forbrug kan afholdes inden for den udmeldte ramme. Det forventes, at

- omstillingsbidraget realiseres gennem effektivisering og innovation.
- udvalget forholder sig til det aktuelle situationsbillede, nøgletal m.v.
- udvalget drøfter udvalgets mål og ambitioner med udgangspunkt i Vækst og Velfærd.
- at udvalgets budgetarbejde bidrager til realiseringen af 2030-ambitionen, herunder evt. bidrag til det supplerende budget.

For at sikre grundig belysning af de emner, som ønskes belyst til det supplerende budget, anbefales det at de tages op i forårets budgetproces. I lighed med sidste år kan disse emner drøftes på mødet for økonomiudvalget og gruppeformænd, hvor resultatopgørelsen fra det tekniske budget også præsenteres.

Procedure

Vækst- og Udviklingsudvalget den 7. marts 2023

Beslutning i Vækst- og Udviklingsudvalget den 07-03-2023

Drøftet og godkendt.

Fraværende:

Henrik Rønnow

Bilag

Budgetproces - Forår 2023 - VUU

Fraværende Henrik Rønnow

Punkt 19: Regnskab 2022 og overførsler til 2023 - Vækst- og Udviklingsudvalget

21/24748

Sagsresume

Vækst- og Udviklingsudvalget skal beslutte om det kan godkende udvalgets driftsregnskab for 2022 og udmøntningen af driftsoverførsler fra 2022 til 2023 på 0,691 mio. kr.

Sagen indeholder også Vækst- og Udviklingsudvalgets regnskabsbemærkninger for 2022, som vil indgå i årsberetningen for Haderslev Kommune 2022.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at:

- Regnskabsresultatet 2022 samt udmøntningen af driftsoverførsler fra 2022 til 2023 godkendes

Sagsfremstilling

Vækst- og Udviklingsudvalgets driftsregnskab viser et resultat på 13,565 mio. kr., som er et mindreforbrug på 0,691 mio. kr. Dette svarer til 4,85% af nettodriftsbudgettet.

Beløb i mio. kr	Korrigeret budget 2022	Regnskab 2022	Afvigelse
Driftsudgifter, i alt	14,256	13,565	0,691
Vækst- og Udviklings, i alt	14,256	13,565	0,691

Haderslev Kommunalbestyrelse har d. 28. februar 2023 behandlet og godkendt overførsler af mindreforbruget i 2022, hvor Vækst- og Udviklingsudvalget tilføres i alt 0,691 mio. kr. Forslaget til udmøntning af overførsler ses herunder:

Forslag	Beløb i mio. kr.
Oplevelsescenter i Skrydstrup	0,200
Turistpolitisk redegørelse	0,200
Fundraiser funktion til projekter	0,135
Vojens Lufthavn	0,121
Overførsel fra 2022 til 2023	0,035
I alt	0,691

Øvrige bemærkninger til driften

Udvalgets regnskabsbemærkninger 2022 er vedlagt som bilag 1, og her beskrives de væsentligste afvigelser. Bemærkningerne vil indgå i kommunens samlede årsberetning for 2022.

Kommunens samlede regnskab for 2022 behandles i Økonomiudvalget den 21. marts 2023 og i Haderslev Kommunalbestyrelse den 28. marts 2023.

Procedure

Vækst- og Udviklingsudvalget den 7. marts 2023

Beslutning i Vækst- og Udviklingsudvalget den 07-03-2023

Godkendt.

Fraværende:

Henrik Rønnow

Bilag

Bilag 1: Fagudvalgenes bemærkninger til regnskab - VUU

Fraværende Henrik Rønnow

Punkt 20: Tilbud om gratis tilflytter-kort

23/544

Sagsresume

Beslutning om at indgå i Sydtrafiks pilotprojekt om gratis rejsekort til kommunens tilflyttere i 2023.

Haderslev Kommune har modtaget et tilbud fra Sydtrafik om at indgå i et pilotprojekt. Trafikselskabet giver i projektet kommunerne mulighed for at tilbyde tilflyttere et gratis rejsekort til kollektiv trafik. Kortet giver fri rejse i to måneder med kollektiv trafik i Sydtrafiks område. Formålet er at præsentere tilflyttere for den kollektive trafik, få flere til at vælge kollektiv trafik og derigennem at bidrage positivt til den grønne omstilling.

Beslutningen om at indgå i dette pilotprojekt blev behandlet på udvalgsrådet i Teknik- og Klimaudvalget den 6. februar 2023, idet Sydtrafik og budgettet hertil hører under Teknik- og Klimaudvalget. Teknik og Klima kunne ikke anvise finansiering til ordningen inden for udvalgets driftsramme. Teknik- og Klimaudvalget besluttede derfor at videresende spørgsmålet om ordningen, herunder finansieringen heraf, til Vækst- og Udviklingsudvalget.

Vækst- og Udviklingsudvalget bedes beslutte, hvorvidt udvalget med udgangspunkt i kommunens vækstindsats ønsker at indgå i pilotprojektet og tilbyde gratis tilflytter-kort i 2023, herunder afsætte midler til det.

Beslutningskompetencen ligger hos Vækst- og Udviklingsudvalget

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at:

- Udvalget beslutter om Haderslev Kommune i 2023 skal tilbyde gratis tilflytter-kort til nytilflyttere, herunder finansiere ordningen

Sagsfremstilling

Sydtrafiks bestyrelse besluttede i december 2022 at lave et nyt tiltag om gratis tilflytter-kort som et pilotprojekt i 2023. Formålet er at få flere til at vælge den kollektive trafik ved at gøre tilflyttere opmærksomme på de tilbud der er. Det kan bidrage til den grønne omstilling ved at få flere til at vælge kollektiv transport. Det skal også ses i lyset af, at passagertallet har været udfordret i forbindelse med Corona-pandemien. Se også bilag 2.

Konkret om ordningen:

Kortet gælder for nye tilflyttere til en kommune og kan fx blive tilbudt via kommunernes ”tilflytterpakker”

Kortet vil være gyldigt til kørsel i alle Sydtrafiks busser, samt Arrivas tog i Tønder, Esbjerg og Varde Kommuner. Det kan bruges af alle medlemmer i husstanden, men giver fri rejse til én voksen. En voksen kan tage to børn under 12 år med gratis, som ved andre former for billetter.

Efter to måneder udløber kortet og bliver ugyldigt, herefter tilflytteren selv skal købe den billettype, der passer til dennes rejsebehov. Kommunens umiddelbare udgift til ordningen vil være 50 kr. pr. kort. Kortet købes hos Sydtrafik, som sørger for udstedelse af kortet, samt sikrer spærring umiddelbart efter udløbsdato.

Sammenhæng med Haderslev Kommunes vækstindsats:

Tilbuddet om et gratis tilflytter-kort kan ses i sammenhæng med Haderslev Kommunes vækststrategi og ikke mindst bosætningspolitikken og uddannelsespolitikken.

En særlig målgruppe for kollektiv transport er de, der ikke har egen bil, hvilket typisk er unge mennesker. Unge er både en målgruppe i bosætningspolitikken og et vigtigt omdrejningspunkt i uddannelsespolitikken. Et gratis tilflytter-kort kan i den sammenhæng anvendes som et tilbud, der kan indgå i arbejdet med at få flere unge til at bo i Haderslev Kommune.

Et gratis tilflytter-kort til nytilflyttere vil også kunne anvendes til andre målgrupper i bosætningspolitikken: Børnefamilier, kvalificeret arbejdskraft og de modne par og singler.

Sydtrafik fremhæver, at der i forbindelse med flytning er et potentiale for at få mennesker til at etablere nye transportvaner, hvori kollektiv trafik indgår. Dette kan således bidrage positivt til mere bæredygtig transport.

Økonomiske forhold

Det gennemsnitlige antal tilflyttere til Haderslev Kommune, der er over 18 år, var 2.304 i årene 2020, 2021 og 2022.

Tilflytter-kortet koster 50 kr. og der kan udstedes 1 kort til hver husstand.

Ved udstedelse af fx 1.000 kort vil udgiften være 0,050 mio. kr.

Da der er tale om et pilotprojekt, kan der ikke laves et mere præcist estimat for efterspørgsel og dermed udgifter.

Anvisning af midler:

- Vækst- og Udviklingsudvalget har jf. overførselssagen (sagsnummer 19) et mindreforbrug i 2022 på 0,035 mio. kr., som udvalget fx kan vælge at bruge til dette pilotprojekt. Det resterende beløb kan eventuelt tages fra budgettet til "Vækst og Velfærd", hvor der står 0,104 mio. kr. i 2023

Procedure

Vækst- og Udviklingsudvalget den 7. marts 2023

Beslutning i Vækst- og Udviklingsudvalget den 07-03-2023

Drøftet. Sagen ønskes genoptaget på april-mødet efter høring af uddannelsesinstitutionernes vurdering/interesse.

Fraværende:

Henrik Rønnow

Bilag

Dagsordenspunkt_Tilbud om gratis tilflytterkor_TKU

Tilflytter kort tilbud til kommunerne A4

Fraværende Henrik Rønnow

Punkt 21: Udvikling Vojens Lufthavn

22/23407

Sagsresume

Orientering om status for Vojens Lufthavn.

Orienteringen sker i forlængelse af Vækst- og Udviklingsudvalgets drøftelser af muligheder for at udvikle lufthavnen og som led i Forvaltningens igangværende proces med at kvalificere muligheder og potentialer. Denne proces omfatter dialoger med flyvestationen ligesom det kommende Visionsprospekt for Oplevelsescenter Skrydstrup, besluttet af Vækstudvalget den 7. februar 2023, vil skulle indgå. Fornyelse af udvalgsbehandling forventes i anden halvdel af 2023.

En gennemgang af aktiviteter og økonomi viser bl.a., at Vojens Lufthavns indtægter steg til 0,700 mio. kr. i 2022 fra 0,590 mio. kr. i 2021. Fraregnet udgifterne udviser regnskabet en nettoudgift på 0,725 mio. kr. i 2022. Der er for budgetår 2023 afsat 0,750 mio. kr. til Vojens Lufthavn. Budgettet er baseret på, at der findes erstatning for et opsagt lejemål på 0,300 mio. kr. årligt.

Der blev i 2022 indberettet 71 flyoperationer. Derudover udlejes bygningerne til forskellige formål.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at:

- Udvalget tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Vækst- og Udviklingsudvalget har efter drøftelse, blandt andet med input fra Billund Lufthavn, på mødet 8. november 2022 (sag 118) ønsket afdækning af muligheder for yderligere udvikling af Vojens Lufthavn. Udvalgets drøftelse af prioriteringer i muligheds-afdækningen og eventuel studietur blev udsat på det efterfølgende møde (sag 136).

Forvaltningen og lufthavnens ledelse er i løbende proces med at identificere og kvalificere nye muligheder for at udvikle, og optimere driften af, lufthavnen.

I denne sag orienteres Vækst- og Udviklingsudvalget kort om status for dette arbejde og for lufthavnens aktiviteter og drift.

Der forventes grundlag for fornyet udvalgsbehandling i anden halvdel af 2023.

Status mulighedsafdækning:

Forvaltningen er i dialog med Fighterwing Skrydstrup om muligheder for at udvide flyvestationens anvendelse af Vojens Lufthavn. Der er desuden dialoger med aktører med tilknytning til potentielle udviklinger på flyvestationen, herunder erhvervsklyngen SenSec og relevante uddannelsesinstitutioner.

De dialoger sker blandt andet i forbindelse med udarbejdelsen af visionsprospektet for Oplevelsescenter Skrydstrup, som Vækst- og Udviklingsudvalget besluttede at igangsætte på mødet 7. februar 2023. Visionsprospektet omfatter analyser og vurderinger af muligheder og økonomiske perspektiver for et oplevelsescenter ved flyvestationen, som også inkluderer uddannelse og erhverv. I analyserne indgår vurderinger af om Vojens Lufthavns faciliteter kan indgå i centeret. Det forventes, at visionsprospektet kan præsenteres for udvalget i maj 2023.

Dialogerne knytter desuden an til de forestående Christiansborg-forhandlinger om nyt forsvarsforlig. Eventuelle tilførsler af ressourcer og kapaciteter til flyvestationen kan få afgørende betydning for de fremtidige udviklingsperspektiver for Vojens Lufthavn.

Status drift og aktiviteter:

Vojens Lufthavns ledelse og Forvaltningen har fokus på driftsoptimeringer og tiltrækning af nye aktiviteter.

I 2022 havde lufthavnen indtægter på 0,700 mio. kr. mod 0,590 mio. kr. i 2021 (se bilag 1). Indtægterne fordelte sig på 0,360 mio. kr. fra start- og passagerafgifter, handling og salg af brændstof og 0,340 mio. kr. fra udleje af kontorlokaler, hangarer og mødefaciliteter. Stigningen skyldes især øget salg af flybrændstoffer.

Vojens Lufthavn har i 2022 indberettet 71 flyoperationer til Trafikstyrelsen fordelt på 42 indenrigsflyvninger med tilsammen 11 passagerer og 29 udenrigsflyvninger med tilsammen 156 passagerer. Der er især tale om mindre privatfly. Forsvaret har gennemført enkelte personelflyvninger og i juli blev lufthavnen blandt andet brugt til VIP-flyvninger i forbindelse med Tour de France. I de første måneder af 2023 er der kommet nye aktiviteter til, hvor lufthavnen blandt andet anvendes som alternativ for Sønderborg og Esbjerg pga. vejret og af et hollandsk selskab i forbindelse med udskiftning af besætninger på skibe og boreplatforme.

Lufthavnens Hangarer og kontorfaciliteter var i 2022 udlejet til et par privatfly, til virksomheden BBHS's test af bagagehåndteringssystem og til Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse (F35 kontor). BBHS-lejemålet på Lilholtvej 10 er afviklet ultimo 2022. Afgangshal og mødelokaler i lufthavnsbygningen udlejes ad hoc til møder og seminarer. Se bilag 2 for oversigt over lufthavnens bygninger.

Økonomisk og driftsmæssigt er lufthavnen begunstiget af adgangen til flyvestationens faciliteter (landingsbane, kontroltårn, bevogtning og brand og redning), og med ansættelsen af ny lufthavnschef i 2021 er driftsudgifterne tilpasset aktiviteterne.

Lufthavnens udgifter udgjorde i 2022 godt 2,200 mio. kr. mod godt 1,100 mio. kr. i 2021. Fraregnes en ekstraordinær regnskabsført udgift på 0,800 mio. kr. til en ny bagagescanner udviser regnskabet en nettoudgift på 0,725 mio. kr. i 2022 mod 0,542 mio. kr. i 2021. Højere el-priser og udvendige vedligeholdelsesarbejder har bidraget til et højere udgiftsniveau i 2022. Desuden er der i 2022 foretaget ekstraordinære indkøb af flybrændstof med salgfortjeneste for øje.

Der er for budgetår 2023 afsat 0,750 mio. kr. til Vojens Lufthavn. Budgettet er baseret på, at BBHS's opsagte lejemål på 0,300 mio. kr. årligt erstattes.

Procedure

Vækst- og Udviklingsudvalget den 7. marts 2023.

Beslutning i Vækst- og Udviklingsudvalget den 07-03-2023

Taget til efterretning.

Fraværende:

Henrik Rønnow

Bilag

Vojens Lufthavn - Regnskab 2017-2022

Vojens Lufthavn - kort

Fraværende Henrik Rønnow

Punkt 22: Status på F35-støjkompensationsordningen

23/430

Sagsresume

Vækst- og Udviklingsudvalget orienteres om status på F35 Støjkompensationsordningen.

Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse (FES) har i perioden 20. januar til 21. februar 2023 modtaget 23 nye ansøgninger – heraf ansøger 12 om kontant kompensation og 11 om dækning af konkrete støjisoleringstiltag.

I alt 1.212 af de 1.639 ejendomme i gul og rød zone har nu søgt om kompensation, heraf har 57 i rød zone tidligere søgt om frivilligt opkøb.

Yderligere 2 ejendomme er overtaget af FES, der dermed har opkøbt i alt 50 ejendomme. 45 af disse er overdraget til Freja Ejendomme A/S, der indtil nu har solgt 12 og nedrevet 4. Yderligere 5 ejendomme er under nedrivning (oplistet i Bilag 2).

Der er i perioden 20. januar til 21. februar 2023 udbetalt 49,8 mio. kr. til færdigbehandlede ansøgninger - totalt er der indtil nu udbetalt 232,6 mio. kr. fra støjkompensationsordningen.

Se Bilag 1 for status pr. 21. februar 2023 sammenholdt med tal fra sidste udvalgsmøde.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at:

- Orienteringen tages til efterretning.

Procedure

Vækst- og Udviklingsudvalget den 7. marts 2023.

Beslutning i Vækst- og Udviklingsudvalget den 07-03-2023

Taget til efterretning.

Fraværende:

Henrik Rønnow

Bilag

F-35 Støjkompensationsordningen - baseret på FES-statistik pr. 21. februar 2023.pdf

Freja Ejendomme A/S - nye nedrivninger ved Skrydstrup.pdf

Fraværende Henrik Rønnow

Punkt 23: Politisk koordinering mellem udvalg

23/1187

Beslutning i Vækst- og Udviklingsudvalget den 07-03-2023

Drøftet.

Fraværende:

Henrik Rønnow

Fraværende Henrik Rønnow

Punkt 24: Gensidig orientering

23/1187

Beslutning i Vækst- og Udviklingsudvalget den 07-03-2023

Fraværende:

Henrik Rønnow

Fraværende Henrik Rønnow

Punkt 25: Underskriftsside

23/1187

Sagsresume

Vækst- og Udviklingsudvalget skal godkende beslutningsprotokollen. For at godkende beslutningsprotokollen, skal hvert medlem underskrive ved at trykke på Godkend.

Fraværende Henrik Rønnow